

MOOTORIKÜTUSED

Mootorsõidukile sobivuse tähistamine

Tankijateabe graafiline väljendus

Fuels

Identification of vehicle compatibility

Graphical expression for consumer information

EESTI STANDARDI EESSÕNA

See Eesti standard on

- Euroopa standardi EN 16942:2016+A1:2021 ingliskeelse teksti sisu poolest identne tõlge eesti keelde ja sellel on sama staatus mis jõustumisteate meetodil vastu võetud originaalversioonil. Tõlgenduserimeelsuste korral tuleb lähtuda ametlikes keeltes avaldatud tekstidest;
- jõustunud Eesti standardina inglise keeles märtsis 2021;
- eesti keeles avaldatud sellekohase teate ilmumisega EVS Teataja 2021. aasta märtsikuu numbris.

Standardi tõlke koostamise ettepaneku on esitanud tehniline komitee EVS/TK 37 „Kütuste ja määrdeainete kvaliteet“, standardi tõlkimist on korraldanud Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskus.

Standardi on tõlkinud kütuste ja määrdeainete magister Raul Ernes, standardi on heaks kiitnud EVS/TK 37.

Standardimuudatuse on tõlkinud Triboloogia Instituut OÜ, standardimuudatuse on heaks kiitnud EVS/TK 37.

Euroopa standardimisorganisatsioonid on teinud Euroopa standardi EN 16942:2016+A1:2021 rahvuslikele liikmetele kättesaadavaks 03.03.2021.

Date of Availability of the European Standard EN 16942:2016+A1:2021 is 03.03.2021.

See standard on Euroopa standardi EN 16942:2016+A1:2021 eestikeelne [et] versioon. Teksti tõlke on avaldanud Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskus ning sellel on sama staatus ametlike keelte versioonidega.

This standard is the Estonian [et] version of the European Standard EN 16942:2016+A1:2021. It was translated by the Estonian Centre for Standardisation and Accreditation. It has the same status as the official versions.

Tagasisidet standardi sisu kohta on võimalik edastada, kasutades EVS-i veebilehel asuvat tagasiside vormi või saates e-kirja meiliaadressile standardiosakond@evs.ee.

ICS 75.160.20

Standardite reprodutseerimise ja levitamise õigus kuulub Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskusele

Andmete paljundamine, taastekitamine, kopeerimine, salvestamine elektroonsesse süsteemi või edastamine ükskõik millises vormis või millisel teel ilma Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskuse kirjaliku loata on keelatud.

Kui Teil on küsimusi standardite autorikaitse kohta, võtke palun ühendust Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskusega:

Koduleht www.evs.ee; telefon 605 5050; e-post info@evs.ee

English Version

Fuels - Identification of vehicle compatibility - Graphical expression for consumer information

Carburants - Identification de la compatibilité des
véhicules - Expression graphique pour l'information
des consommateurs

Kraftstoffe - Identifizierung der Fahrzeug-
Kompatibilität - Graphische Darstellung zur
Verbraucherinformation

This European Standard was approved by CEN on 26 August 2016 and includes Amendment 1 approved by CEN on 13 December 2020.

CEN members are bound to comply with the CEN/CENELEC Internal Regulations which stipulate the conditions for giving this European Standard the status of a national standard without any alteration. Up-to-date lists and bibliographical references concerning such national standards may be obtained on application to the CEN-CENELEC Management Centre or to any CEN member.

This European Standard exists in three official versions (English, French, German). A version in any other language made by translation under the responsibility of a CEN member into its own language and notified to the CEN-CENELEC Management Centre has the same status as the official versions.

CEN members are the national standards bodies of Austria, Belgium, Bulgaria, Croatia, Cyprus, Czech Republic, Denmark, Estonia, Finland, France, Germany, Greece, Hungary, Iceland, Ireland, Italy, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Malta, Netherlands, Norway, Poland, Portugal, Republic of North Macedonia, Romania, Serbia, Slovakia, Slovenia, Spain, Sweden, Switzerland, Turkey and United Kingdom.

EUROPEAN COMMITTEE FOR STANDARDIZATION
COMITÉ EUROPÉEN DE NORMALISATION
EUROPÄISCHES KOMITEE FÜR NORMUNG

CEN-CENELEC Management Centre: Rue de la Science 23, B-1040 Brussels

SISUKORD

EUROOPA EESSÕNA.....	3
SISSEJUHATUS.....	4
1 KÄSITLUSALA.....	5
2 A1 NORMIVIITED.....	5
3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED.....	5
4 LÜHIKIRJELDUS.....	6
5 TÄHISTAMISE ÜLDNÕUDED.....	6
5.1 Värviskeem.....	6
5.2 Mootorikütuste liigid.....	6
5.3 Mõõdud.....	7
5.4 Kokkusobivuse rühmitus.....	7
6 TÄHISTE PAIGUTUS.....	7
6.1 Üldist.....	7
6.2 Tanklad.....	7
6.3 Mootorsõidukid.....	8
6.4 Mootorsõiduki kasutusjuhendid ja edasimüüjad.....	8
7 MOOTORIBENSIINIKS LIIGITUVATE MOOTORIKÜTUSTE TÄHIS.....	8
7.1 Kujund ja mõõdud.....	8
7.2 Sümbolid.....	8
8 DIISLIKÜTUSTEKS LIIGITUVATE MOOTORIKÜTUSTE TÄHIS.....	9
8.1 Kujund ja mõõdud.....	9
8.2 Sümbolid.....	9
9 GAASKÜTUSEKS LIIGITUVATE MOOTORIKÜTUSTE TÄHIS.....	9
9.1 Kujund ja mõõdud.....	9
9.2 Sümbolid.....	9
10 VABATAHTLIKU RIIGISESE TANKIJATEABE ÜLEVAADE.....	10
Lisa A (teatmelisa) Tähiste näidised.....	12
Lisa B (teatmelisa) Praegu olemasolevate mootorikütuste nimekiri ja nende kirjeldused.....	15
A1 Lisa C (normlisa) Tähistuse näiteid.....	16
Kirjandus.....	17

EUROOPA EESSÕNA

Dokumendi (EN 16942:2016+A1:2021) on koostanud tehniline komitee CEN/TC 441 „Fuel labelling“, mille sekretariaati haldab NEN.

Euroopa standardile tuleb anda rahvusliku standardi staatus kas identse tõlke avaldamisega või jõustumisteatega hiljemalt 2021. a septembriks ja sellega vastuolus olevad rahvuslikud standardid peavad olema kehtetuks tunnistatud hiljemalt 2021. a septembriks.

Tuleb pöörata tähelepanu võimalusele, et standardi mõni osa võib olla patendiõiguse objekt. CEN ei vastuta sellis(t)e patendiõigus(t)e väljaselgitamise ega selgumise eest.

See dokument sisaldab muudatust 1, mille CEN on heaks kiitnud 13. detsembril 2020.

See dokument asendab standardit **A1** EN 16942:2016. **A1**

Muudatusega lisatud või muudetud teksti algus ja lõpp tekstis on tähistatud sümbolitega **A1** **A1**.

See dokument toetab Euroopa direktiivi 2014/94/EL [1] rakendamist. See dokument on välja töötatud, tuginedes Euroopa Komisoni ning CEN-i ja CENELEC-i kirjavahetuste juhenditele.

CEN-i/CENELEC-i sisereeglite järgi peavad Euroopa standardi kasutusele võtma järgmiste riikide rahvuslikud standardimisorganisatsioonid: Austria, Belgia, Bulgaaria, Eesti, Hispaania, Holland, Horvaatia, Iirimaa, Island, Itaalia, Kreeka, Küpros, Leedu, Luksemburg, Läti, Malta, Norra, Poola, Portugal, Prantsusmaa, Põhja-Makedoonia Vabariik, Rootsi, Rumeenia, Saksamaa, Serbia, Slovakkia, Sloveenia, Soome, Šveits, Taani, Tšehhi Vabariik, Türgi, Ungari ja Ühendkuningriik.

SISSEJUHATUS

Kooskõlas direktiivi 2014/94/EL [1] artikliga 7 peavad EL-i liikmesriigid 18. novembriks 2016 jõustama seadused, määrused ja haldusaktid, mis on vajalikud selleks, et tagada kasutajale mootorsõidukite mootorikütustega kokkusobivuse või elektrilaadimise kohtadega seotud teabe mootorsõidukite kasutusjuhendis, tanklates ja laadimispunktides, samuti mootorsõidukites ja mootorsõiduki vahendajate territooriumil.

Nagu on kirjeldatud artiklis, peab selline tähistamise teave tulenema ESO¹⁾ mootorikütuse tehniliste kirjelduse standardites kehtestatud sätetest. Sellegipoolest ei hõlma olemasolevate Euroopa mootorikütuse kvaliteedi standardite tähistamise sätetest ükski (A1) näiteks mootoribensiiniks liigituvate pliivabade mootorikütuste puhul EN 228 [2] (A1) ja EN 590 [3] diislikütuse puhul) graafilist väljendust, mis vastaks direktiivi nõuetele.

26. augusti 2015. a kirjas CEN-ile esitab Euroopa Komisjon tehnilisele komiteele CEN/TC 441 taotluse eesmärgiga arendada ja vastu võtta asjakohane (asjakohased) Euroopa standard(id), kehtestades ühtne kokkusobivuse tähistamise kirjeldus igale turul olevale mootorikütusele. Need sätted võivad sisaldada graafilist väljendust, sealhulgas värvikoodi skeemi. Graafiline väljendus peab olema kooskõlas järgmiste direktiivi 2014/94/EL artikli 7 nõuetega:

- a) anda asjakohast, järjepidevat ja selget teavet mootorsõidukite kohta, mida saab turul oleva mootorikütusega kokkusobivusel korrapäraselt tankida,
- b) peab olema lihtne ja kergesti mõistetav;
- c) peab olema võimalik paigutada selgelt nähtaval viisil:
 - 1) tanklates vastava mootorikütuse tankuril ja püstolil,
 - 2) mootorikütuse soovitus ja kokkusobivus mootorsõidukite mootorikütuse paagi korgil või vahetus läheduses ja mootorsõiduki kasutusjuhendis.

CEN otsustas, et arendatakse välja omaette standard, millega kehtestatakse mootorikütuse ja sõiduki kokkusobimise tähistamise graafilise väljendamise tavad selliselt, et kaetud on paljud (praegused ja tulevased) mootorikütused turul. See võimaldab tööstusel ja valitsustel kasutada seda dokumenti kui direktiivi 2014/94/EL rakendamisenä. Nii olemasolevates kui ka tulevastes Euroopa standardites, milles on vajalik kehtestada tähistamise nõudeid, võib viidata sellele standardile.

Selle standardi väljatöötamisel on keskendunud mootorsõidukitele, mis on turule toodud esimest korda, mis aga ei takista standardi rakendamist juba ringluses mootorsõidukitele.

See dokument ei ole mõeldud asendada ühtki olemasolevat kvaliteedi, ohutuse või jõudluse soovitusi, turustamise või müüja praegu kättesaadavat teavet tanklas, mootorsõiduki mootorikütusepaagi korgil või mootorsõiduki kasutusjuhendis.

(A1) Lisanõuded Euroopa tankimiskohtade märgistamiseks leiate neid mootorikütuseid käsitlevatest spetsiifilistest standarditest. Näiteks vesiniku kohta vt EN 17127 [22]. (A1)

¹⁾ Euroopa Standardimisorganisatsioon (*European Standardization Organization*).

1 KÄSITLUSALA

Selles Euroopa standardis kehtestatakse ühtlustatud tähistus turustatavatele vedel- ja gaaskütustele. Nõuded standardis vastavad turul saadava mootorikütuse ja mootorsõidukile sobivuse teavitamisel tankijatele teavitamise nõuetega. Dokumendis kirjeldatud tähistus on mõeldud visualiseerima tankuritel ja tanklates, mootorsõidukitel, mootorsõidukite vahendusfirmades ning kasutusjuhendites.

Turustatavate mootorikütuste hulka kuuluvad näiteks mineraalõlidest kütused, sünteetilised kütused, biokütused, maagaas, ^{A1}LPG ^{A1}, vesinik ja biogaas ning eelmainitute segud liikumise rakendustes.

^{A1} MÄRKUS Selle dokumendi rakendamisel kasutatakse termineid „% (m/m)“ ja „% (V/V)“ vastavalt massiosa μ ja mahuosa φ eristamise tähistamiseks. ^{A1}

^{A1}

2 NORMIVIITED

Sellel dokumendil puuduvad normiviited. ^{A1}

3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED

Standardi rakendamisel kasutatakse allpool esitatud termineid ja määratlusi.

3.1

kokkusobivus (*compatibility*)

mootorikütuse sobilikkus mootorsõidukile

mootorikütuse korrapärase kasutamise võimalikkus mootorsõidukis ilma jõudlusele kahjuliku mõju avaldamata, nagu on kinnitanud mootorsõiduki valmistaja

MÄRKUS Tavaliselt võivad näidata kokkusobivusprobleeme mootorsõiduki osad, mis puutuvad kokku mootorikütusega või heitgaasidega.

3.2

püstol (*nozzle*)

mehaaniline koost, ühendatud tankuri voolikule, koosneb püstolikorpusest

MÄRKUS See määratlus on tuletatud standardi EN 14678-3:2013 termini 3.8 määratlusest [4].

3.3

paagi kork (*filler cap*)

sulgemismehhanism mootorsõiduki mootorikütuse paagil

3.4

luuk (*filler flap*)

paik mootorsõiduki kerel, mis katab paagi korki ja võimaldab avanedes juurdepääsu paagi korgile või paagikorgita mootorikütuse paagi tihendusmehhanismile

3.5

tähis (*identifier*)

graafiline kokkusobivuse väljendus, mis koosneb kujundist ja sümbolist

3.6

sümbol (*symbol*)

tähtede, numbrite või piltide kombinatsiooni väljendus